

Nove tehnologije i budućnost demokracije: uspon digitalnih diktatura

Dr.sc. Jadranka Polović, Sveučilište Libertas

jadrankapolovic13@gmail.com

Globalni sigurnosni izazovi ili “društvo rizika”

- Migracije / demografski disbalansi
- Iscrpljivanje prirodnih resursa / klimatske promjene
- Geopolitičke napetosti / terorizam
- Globalizacija / narastajuće siromaštvo

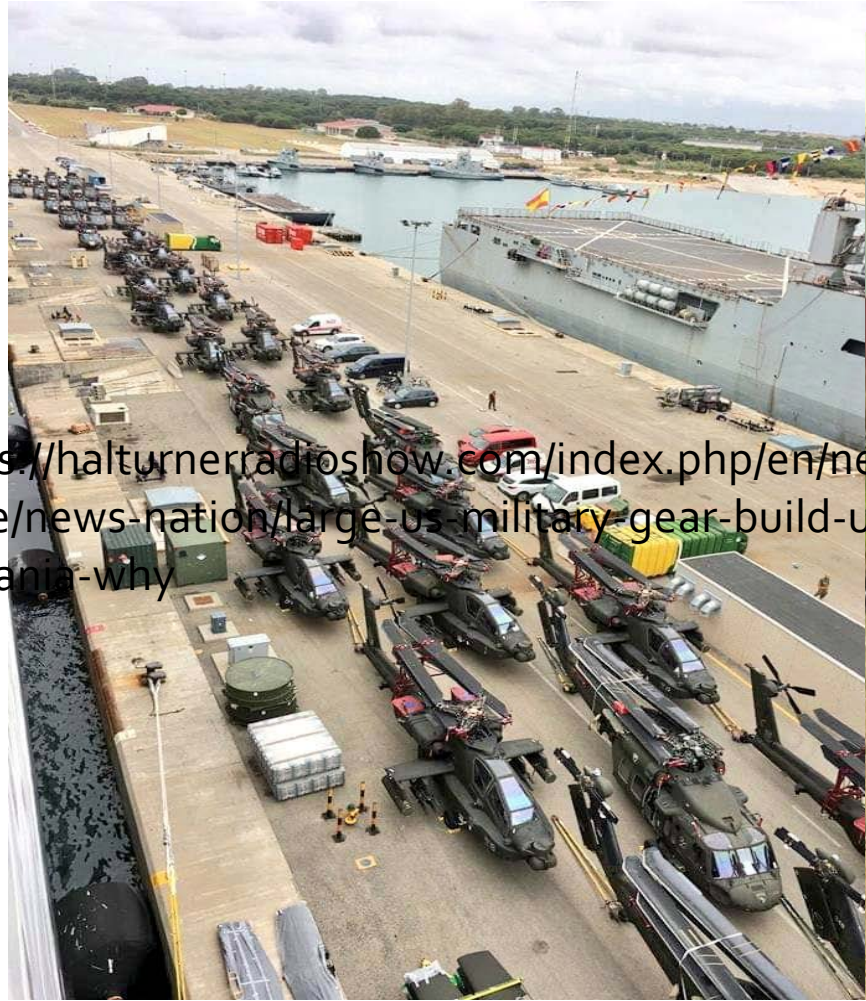
Treći svjetski rat: realnost ili fikcija?

(G. Hannapy, 2019)

- Globalni sukob - SAD, Rusija i Kina
- Građanski (unutarnji) sukobi s regionalnim ili globalnim učinkom
- Globalna pobuna siromašnih ili “antiimperijalistički aktivizam”

“Iskrcavanje” u Rumunjskoj

<https://haltturnerradioshow.com/index.php/en/news/page/news-nation/large-us-military-gear-build-up-balkan-romania-why>

Tehnologija kao globalni izazov

- Što je s načelima etike u visoko tehnologiziranom društvu?
- Što će prevagnuti - njene dobrobiti za čovječanstvo ili komercijalni interesi moćnih korporacija i vojno-industrijskog kompleksa?
- Jesu li korporacije i *hippies libertarians* u Silicon Valley neizabrani tirani koji oblikuju digitalne diktature kao politički sustav budućnosti?

Tehnologija kao novi “Sveti Gral”

- GAFAM (Google, Apple, Facebook i Amazon, Microsoft)
  - Koncentracija gospodarske i znanstvene snage poslovnih sustava
  - Usmjeravanje znanstvenih istraživanja s elitnih sveučilišta i vojne industrije u opsežno osnovan zasebni sektor

Tehnologija “ljudskog poboljšanja”

- ***Nova totalitaristička stvarnost*** - globalno upravljanje privatizirano / u rukama novih globalnih aktera – korporacija, međunarodnih organizacija, ali i terorističkih organizacija ili grupa organiziranog kriminala

Treća revolucija u ratovanju

- **Terminator, Transformers, Robocop, Starwars...**
- “**Killer robots**” - autonomna oružja mogu vrlo precizno izabrati, locirati i ciljati metu bez ljudske intervencije

- ***Elon Reeve Musk:*** “Tehnološki napredak je zbilja dramatičan. Moramo pronaći način kako bi AI funkcionirala u suradnji s čovječanstvom. Mislim da se radi o najvećoj egzistencijalnoj krizi s kojom se čovječanstvo suočava (Conference South by Southwest, Texas, 2018).

- ***Stephen Hawking***: “Umjetna inteligencija mogla bi postati najgori događaj u povijesti naše civilizacije osim ako se ne pronade način kako kontrolirati njen razvoj. AI donosi brojne opasnosti, poput stvaranja moćnog autonomnog oružja koje bi manjina koristila za ugnjetavanje većine. Nekontrolirani razvoj AI može dovesti do dubokih raslojavanja i rascjepa u svjetskoj ekonomiji.” (studeni, 2017)

Robotizirana ekonomija UBER / AIRBNB

- **GIG ekonomija** (ekonomija honorarnih jednostavnih poslova, nema ulaganja)
- **Freelancing** – zaposleni bez minimalne zaštite, prekovremeni neplaćeni rad, bez prava na kolektivno pregovaranje, bez mirovinskog i zdravstvenog osiguranja

*“Tamna”strana
tehnološkog
napretka*

- **Nezaposlenost:** budućnost bez zaposlenja
- **Egzistencijalni pritisak:** depresija, mentalni poremećaji i bolesti kao pratitelji tehnološkog napretka
- **Neempatično društvo:** individualističke vrijednosti poništavaju temeljna načela (poslovne) etike i ljudskih prava

*Izazovni
scenariji
budućnosti
(Harari, 2017)*

- Stvaranje masovne “neradničke” klase ljudi kojima je uskraćena svaka gospodarska, politička ili čak umjetnička vrijednost / “beskorisna” klasa koju je nemoguće zaposliti
- Koncentracija bogatstva u rukama supermoćne elite / “superljudi” kao vlasnici algoritama / budućnost socijalne i političke nejednakosti
- Algoritmi kao “vlasnici” / Politico: algoritam kao predsjednik ili premijer

Budućnost demokracije / političkih sustava

- **Big data** (*neuromarketing, social computing, big nudging*) razrađene tehnike koje djeluju na podsvijest (od upravljanja osobnom potrošnjom, do glasanja na izborima)

Kina i sustav socijalnog kredita

- BATHX (Baidu, Alibaba, Tencent, Huawei, Xiaomi)
- Razvoj umjetne inteligencije - održavanje socijalne stabilnosti društva

Patriot Act (2001)

- Elektronički nadzor nad vlastitim građanima (tajne istrage, prisluškivanje / masovno prikupljanja privatnih podataka građana bez sudskog naloga)
- Mreža telekomunikacijskog nadzora širom svijeta / NSA presreće svu našu komunikaciju bilo pisanu (e-mail, društvene mreže) bilo telefonsku odnosno mobilnu.

- ZAHVALJUJEM!!!